

SLOVENSKI NAROD.

Letnja vsak dan zvečer, izmed nedelja in prazniške, ter velja po počti projeman za avstro-ograke dežele za vse leta 25 K., za pol leta 13 K., za četr leta 6 K. 50 h., za en mesec 2 K. 50 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leta 34 K., za pol leta 18 K., za četr leta 8 K., za en mesec 5 K. Čeprav budi namenji, plača za vse leta 23 K., za pol leta 11 K., za četr leta 5 K. 50 h., za en mesec 1 K. 50 h. — Za tuje dežele takole več, kakor znača poština. — Na naredne mesec letobne vrednjave narednina se ne osira. — Za cenzurila se pisanje od potrebotno poti-vrata po 12 h., če se oznanila tiskna enkrat, po 10 h., če se dvakrat in po 8 h., če se tiskna trikrat ali večkrat. — Dopini naj se izvolo frankovati. — Nakupini se ne vračajo. — Uredništvo in upravljenje je v Knadovi ulici 8, in sicer uredništvo v I. nadstr., upravljenje pa v pritličju. — Upravljenje naj se blagovoljno občiniti narednina, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Upravljenje telefon št. 34.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Posamezne številke po 10 K.

Upravljenje telefon št. 35.

Iz eksekutivnega odbora narodno-napredne stranke.

Eksekutivni odbor narodno-napredne stranke je sklenil predložiti shodu zaupnih mož sledeči program:

1. Narodno-napredna stranka hoče politično organizovati slovenski narod na temelju nacionalizma, demokratizma in svobodomiselnosti. Končni smotter stranke je, da pridobi narodu svobodno nacionalno življenje in kulturno blagostanje na podlagi povzdigne duševne izobrazbe, gospodarsko osamosvojitev in socialno pravičnost na podlagi enakopravnosti vseh stanov.

2. Stranka zahteva vsled tega kot temeljni postulat slovenskega naroda narodno avtonomijo, katere končni cilj bodi zedinjena Slovenija in združitev s Hrvatsko.

3. Od države zahteva stranka predvsem glede slovenskih pokrajij priznanje in uveljavljenje popolne enakopravnosti slovenskega jezika v uradu in šoli, uvedbo slovenskega notranjega uradnega jezika, ustanovitev višjega deželnega sodišča v Ljubljani za vse slovenske pokrajine, enotno in samostojno organizacijo vsega slovenskega šolstva na podlagi slovenskega učnega jezika, ustanovitev slovenske univerze v Ljubljani in vseh potrebnih slovenskih strokovnih šol.

4. Stranka se bo slej ko prej z vsemi sredstvi borila zoper neznosno zlorabo cerkve in duhovnih oblasti v politične in posvetne svrhe, ter v ta namen zahteva tudi strogo ločitev cerkve od države. Zlasti stranka ne pripoznava cerkvi nikake pravice do šole ter zahteva od cerkve popolnoma svobodno solo.

5. Za vse zakonodajne zastope priznava stranka načelo splošne, enake, direktne in tajne volilne pravice na podlagi proporcionalnega volilnega sistema: Načelo splošne volilne pravice naj se uveljavi tudi v avtonomne zastope.

6. Stranka je za razširjenje avtonomije mest in občin sploh.

7. Stranka je pripravljena pospeševati strokovno organizacijo vsakega posameznega stanu.

8. Kmetijski stan hoče stranka braniti predvsem zoper nevarnost industrializovanja po tujem kapitalu ter zahteva v to svrhu izdatnih legislativnih sredstev zoper razkosavanje kmetij, ureditev kmetijskega realnega kredita, olajšanje dedinskih in prenosnih pristojbin itd.; kot nujno potrebo smatra v interesu kmetijskega stanu pravično pogodbo z Ogrsko in take trgovinske pogodbe s sosednimi državami, koristnejšo prometno tarifno politiko in sploh vse primerne naprave in naredbe v svrhu kvantitativenega in kvalitativenega izboljšanja kmetijske produkcije, višjo strokovno naobrazbo z ustanovitvijo kmetijskih nadaljevalnih šol z gospodinjskimi tečaji in končno krepko organizacijo kmeta-producenta.

9. Stranka polaga veliko važnost na to, da zadobi slovenski narod krepko in svobodno trgovino ter lastno industrijo. Obsoja trgovskemu stanu sovražno strankarsko, na obe strani pogubno združevanje kmeta-konsumenta. Stranka smatra trgovstvu za potrebno večjo splošno in strokovno izobrazbo, v kar naj služijo mešanske šole trgovskega značaja, trgovske srednje šole in trgovske akademije. Zoper proletariziranje trgovstva zahteva stranka zadostne zakonite odpomoči, pozdravlja ustanavljanje trgovini in industriji služečih pomožnih naprav, udeleževanje in združevanje domačega kapitala v interesu osamosvojitev slovenske trgovine in razvoja slovenske industrije, razširjenje prometnih cest ter razkrivanja in izkorisčanja naravnih bogastev domačih dežela.

10. Krepke pomoči je potreben prav tako velevažni obrtni stan, ki hira v prvi vrsti na nedostatni strokovni in kupičjski izobrazbi, na zastarelosti produkcije in pomaganju kapitala. Stranka se hoče torej boriti za ustanavljanje oziroma pomnoževanje obrtno-nadaljevalnih in mešanskih šol obrtnega značaja po meri lokalnih

potreb in za organizacijo umetno-obrtnega šolstva. Treba je nadalje spopolniti obrtno zadružništvo ter pridobiti mu večji ugled in veljavo. Preskrbeti mu je cenejši in lažji kredit ter rešiti vprašanje o prepotrebnih mojstrskih bolniških blagajnicah ter o preskrbi za starost in onemoglost.

11. Eden svojih glavnih stebrov videva stranka v zavednem in organizovanem uradništvu, čigar upravičeno stremljenje za izboljšanje svojega gmotnega položaja hoče vsled tega stranka z vsemi močmi podpirati.

12. Isto velja glede učiteljskega stanu, čigar gmotni položaj je tako krivicien in nevreden, da je smatrati izdatno izboljšanje tega položaja za eno najvažnejših kulturnih dolžnosti vseh ljudske stranke. Roko v roki s tem izboljšanjem pa se hoče boriti stranka tudi za povišanje znanstvene izobrazbe ljudskega učiteljstva.

13. Stranka popolnoma uvideva težavni položaj vsega delavskega stanu, zlasti onega, stojočega v službi večindustrije in velikih prometnih podjetij ter z iskrenimi simpatijami pozdravlja samostalno socialno organizacijo tega važnega in enakopravnega stanu, žeče le, da si ohrani ta organizacija narodno podlago. Zlasti hoče stranka krepko podpirati potenziranje organizovanega delavstva za omajitev ženskega in otroškega dela v tovarnah, za izdatno starostno in invaliditetno preskrbljenje vseh delavskih slojev in za brezplačnost vsega šolskega pouka.

14. V interesu prepotrebnega razširjenja obzorja prostega naroda nagaša stranka veliko važnost ljudske literature svobodomiselnega in popularno znanstvenega značaja, ustanavljanje ljudskih knjižnic in prirejanje javnih predavanj ter hoče vsa taká prizadevanja najizdatnejše podpirati.

15. Končno stranka uvideva, da je slovensko ozemlje preveč eksponirano in naš narod premajhen, da bi zamogel s samopomočjo doseči zoper vse sovražnike zadostno zavarovanam samostalnost; zategadel hoče stranka iskati pomoči v intenzivnem kulturnem

nem in gospodarskem zbljevanju in druženju z ostalimi slovanskimi narodi, zlasti pa jugoslovanskimi.

Državni zbor.

Dunaj, 5. novembra. V današnji seji je bil sodni dan za izdajalec dr. Šusteršiča. Toliko psovšči se ni nikoli padlo na nobenega poslanca. Prav piše graški dnevnik: „Kakor znano, je vodja klerikalnih Slovencev najbolj sovraženi mož v parlamentu, na vseh straneh gojijo zanj le antipati.“

V začetku seje je predsednik govoril posmrtnico nadvojvodu Otonu. Finančni minister je predložil zakonski načrt o ustanovitvi centralne zadružne blagajne, trgovinski minister pa načrt zakona glede ureditve rednega prometa dalmatinskega parobrodstva. Na zahtevo posl. Plantana so se došle vloge dobesedno prečitale. Med temi je bila interpelacija poslancev dr. Korošca in Robiča v zadevi prepovedanih dvojezičnih napisov v Mariboru.

Nato se je začelo razpravljati o Gesmannovem nujnem predlogu, naj se volilna reforma sprejme v drugem branju nujnim potom. Že med Gessmannovim utemeljevanjem so se oglašali Vsenemci s krepkimi medkljici, ko pa je dobil besedo posl. dr. Šusteršič, se je pričel pravi vihar. Posl. dr. Stein je zaklical: „Kdor ima kaj časti, ne bo poslušal tega „šufta“. Dr. Žlindra je čisto navaden lopov, ker se ne ustrelji, kakor je obljubil! Človeče brez častij!“ — Predsednik je ukoril Steina, ki pa se ni dal ugnati, temuč je zaklical: „Človek, ki je napeljal svoje uradnike, da so delali krive balance! Prostaški slepar, ne le politični, je dr. Žlindra!“ — Predsednik ga je opetovano ukoril. — Posl. Stein: „Malopridnež seše smeje! Drug človek bi se obesil v skritem kotičku, ako bi

se zvedelo o njem da je čisto prostaški slepar, kakršen je dr. Žlindra!“ — Na zopetni ukor predsednika je zaklical Stein: „Vladni zavezni! Zato se mu prizanaša!“ — Posl. Schönerer: „Seveda, vsi bodoči sleparji se smejejo, ko vidijo, kako dobro se godi dolgoletnemu sleparju!“ — Posl. Stein: „Pri okrajnem sodišču v Kamniku je izjavil, da se mora ustreliti, ako se potrdi obsodba prve instance. Potrdila se je obsodba, a slepar se ni obesil. Razen tega je še naročal uradnikom slovenskih konzumnih društev, naj predlagajo oblasti napačne bilance. Povedal bi vam lahko še več zaupnega o teh klerikalnih dvornih svetnikih. Med njimi so avstrijski dvorni svetniki, da bi državni pravnik dovolj vzroka, se baviti z njimi.“ — Posl. Berger:

„Gospod dr. Žlindra, sedaj se bomo šli „Dynastiespreizen“; kaj dobite za to?“ — Posl. Stein: Dne 1. marca 1901 je Žlindro obsodila celo zbornica, voditelji raznih strank so mu izrekli svoje zaničevanje. — Sedaj šele, ko so postali Vsenemci hričavi, mogel je začeti dr. Šusteršič svoj govor: „Mi Jugoslovani občutimo zelo britko nepopolnost volilne reforme . . .“ (Posl. dr. Stein: „Tak zločinec sme takoj mirno govoriti!“, „toda napačno je, pri predlogi gledati le senčne strani in pomanjkljivosti. O stvari se mora nujno razpravljati zaradi kratke dobe, ki se preostaja zbornici.“ (Grof Sternberg: „Na povelje iz Schönbrunna!“) Ko se je dr. Šusteršič skliceval na visoke aristokratične može, ki so prišli do prepranja, da ni mogoče več voliti po starem volilnem redu, zaklical je grof Sternberg: „To so bili dvorni trobentači iz Schönbrunna! Država, ki se bojni pouči netolpe! Jutri pride komunizem, ki ga tudi sprejme!“ Posl. Choc: „Vse v predlogi je sleparstvo. Kakor so hoteli Nemci, se je predloga sprejela. Dr. Šusteršič sploh nima

LISTEK.

Zapiski slovenskega kolesarja.

(Priobčuje Josip Knaflič.)

Bil je eden tistih neznosno dolgočasnih dni, kakor se pojavljajo tisti pred dolgotrajnimi dežavnimi perijodi: nebo neprozorno, mračno, prevečeno čezinčev z enakomerno želesno meglo, iz katere prši venomer silno drobna rosa. Zrak je mrzel, pust in kakor napolnjen s plini, glava začne boleti od njega. Človek, žival priroda, vse je potroto in zdi se, kakor bi se celemu svetu nič več ne ljubilo.

Potem ko sem prevozil v diruvravno do Mirna, sem polagoma, kakor človek, ki se mu nikamor ne mudri, stopal navkreber proti Doberdobu. Cesta je bila prazna, daleč za seboj sem pustil voz, na katerem je peljal mračen mož dvoje telet v govtovo smrt, drugače nikjer živega bitja — vse tiho in samotno okrog in

okrog. Bil sem edina črna pika, ki se je premikala po široki, rumeni soteski.

Bilo je okoli 9. ure zjutraj.

Iz početka ni to, kar me je obdajalo, nič vplivalo name, bil sem va-se zamišljen in sem se duševno in telesno počutil povsem normalnega; a polagoma je pričelo delovati name, da, postal sem celo enkrat in posluhnihil v tišino, ki je vladala okrog mene, se ozrl po okolicu, pogrežujeni v tisti mrtvaški sén puščave, ki dušo tako plasi.

Prižgal sem cigaretto. Ni mi dšala in vrgel sem jo proč.

Pot je šla zopet nekoliko povarnem, a ni me veselilo, da bi sedel na kolo; bilo mi je, da bi koral takoj, topo in enakomerno, brez konca in kraja.

Ali tihota, trdovratni molk okrog in okrog me je delal čedalje bolj nervoznega. Zopet sem postal in vlekel na uho, da bi slišal kje kak glas, zopet sem iskal s pogledom, kje bi kazrl kaj živega . . . Nič, nič! Treba samo doživeti, kadar molče krasčka tla!

Nisem zdržal več. Moral sem

slišati glas, tuj glas, kakršen koli si že bodi. In pritisnil sem na trobljo pri kolesu. (V tistih časih smo imeli namreč tržaški kolesarji namesto zvoncev trobly pri kolesih in sam sv. Duh je razsvetil naše namestništvo, da nam je prepovedalo to grozno igračo in nas ločilo tako, kakor angle od hudob, od tolovajske drhalni avtomobilov in motorjev, med katero smo bili zablodili.)

O kak je bil taj glas, ki je zapravil tisto jutro v veliki mir kraških goličav! S kakim ostudenim rigom se je vrgel v zrak, kako je enako strupen pšici prerezal mojo dušo! Kakor da sem prijel za gnušno kraščo, tako hitro sem izpustil trobljo in čutil sem, kako mi je udarjalo srce od razburjenja.

A pomiril sem se zopet in tedaj sem pričel žvižgati. A že sem umolkil zopet, bolelo me je v ušesih od lastnega glasu, in ustnice sem imel čisto suhe.

Bojeval sem se z vso močjo proti čudni tesnobi, ki se me je vedno bolj polaščala, proti tej nepoznani, skrivnostni sili, ki mi je hotela zmotiti

lezen lezla tu v moje srce. In poizkušal sem misliti kaj prijetnega, veselega. Preživel sem še enkrat včerajšnji lepi dan, njegove zabave, smeh in šale v veseli družbi — zman. Vse se mi je zdelo ali glupo in zoporno ali pa silno resno in žalostno in sredi v mislih sem čutil, kako prevzema mojo notranjost težka brid kost.

In domislil sem se, kako sem obiskal nekoč pozimi starega logarja. Našel sem ga sedečega v naslanjaču, trpinčenega od putike in od nog do glave vsega povitega v obkladke, in obvez. Pri nogah mu je ležal njegov starci „Takel“, tudi ves skrivilen in bolan, in lovec in pes sta si bila obupno podobna, samo pipa v ustih je manjkala poslednjemu. Gorka soba je bila zagrnjena v oblake tobakovega dima, nad pečjo je visela zarjava vela puška in zapršena torba, skozi okno noter pa se je smehljalo mirono, prijazno jutro, prav lovsko jutro. Naenkrat je planila noter s krikom in vikom logarica: lisica je bila obiskala ponoči — v devetič — kokošnjak!

Bojeval sem se z vso močjo proti čudni tesnobi, ki se me je vedno bolj polaščala, proti tej nepoznani, skrivnostni sili, ki mi je hotela zmotiti glavo in ki je kakor hipna, huda bo-

lic. „Zdaj je pobrala zadnjo, zdaj bo prisla pa še po puško!“ — Spomin na ta prizor, na starko, kako je javkala in vihtela v zraku šop krvavega kokošnjega perja, na žalostna, resignirana obraza logarja in psa, in starškin klasični dovtip, to vse je rezvzbudilo veselost v meni in grlo mi je stresel smeh, a bil je krčevit, brezvoneč in se je utrgal hipoma.

Dospel sem zdaj na vrh Krasa, ko se začenja cesta nagibati na Dobberdob. Postal sem tam, izgubljen v kaos turobnih misli in sanj, poln straha in bolesti — in okrog mene ista mračnosa pustinja, isti grobnotihi molk.

Tedaj je zazvenelo za menoj kakor od korakov. Tja v njive je stopal kmet. Bil je brez klobuka in imel je rdečo srajco, tako živo rdečo, da je bodlo v oči; hodil je s povešeno glavo, roki sta mu nihali prazni ob životu in majal se je semertja kakor človek, ki je pijan ali pa obupan.

Poklical sem ga; in ko se ni ozrl, sem ga poklical glasneje še enkrat in stopil za njim, poln hrepenjenja, da bi govoril kaj z njim. A

nikakega prepričanja! Glasoval je z Nemci proti Čehom!

— Dr. Šusteršič je v nadaljnem govoru dokazoval, da se v predlogi sicer ne varuje narodna enakopravnost za Slovane, toda v socialnem oziru prinaša popolno enakost. (Posl. Plantan: „To je laž! Prodali ste meščane!“) Ker je dr. Šusteršič ponovil svojo trditev, objalili so ga Choc, Stein in Malik s posvkami, kakor: „To more trditile lump! Slep! Subjekt! Nesramnež!“ itd. Ko je dr. Šusteršič med neprestanimi medklici skončal svoj govor ter so mu nekateri člani iz njegovega kluba čestitali, zaklical je posl. Stein: „Fuj vrag! Šuklje mu čestita. Tudi tak oma deževan dvern svetnik!“

Potem so še govorili za nujnost poslanci Loser, Schraffl in Hraby, proti pa Sternberg in Schönerer. Jutri je zopet seja.

Odsek za volilno reformo.

Dunaj 5. novembra. V današnji seji se je razpravljalo o določbah za varstvo volilne slobode. Posl. dr. Ferjančič je pozdravil zakon, češ, da je že skrajni čas, da se izdajo take zakonite določbe, s katerimi se napravi konec skoraj popolni anarhiji glede volilne agitacije.

— Justični minister Klein je razložil predlogo z vladnega stališča. Težišče nove določbe tiči v tem, da izgubi vsakdo, ki zapade kazni, tudi volilno pravico.

Prihodnja seja bo jutri zvečer.

Zveza treh cesarjev.

Petrograd, 5. novembra. V tukajšnjih diplomatskih krogih se potrujuje vest, da se kmalu sklene zveza med Avstro-Ogrsko, Rusijo in Nemčijo. Vsebina dogovora se za sedaj še prikriva.

Bismarck o trozvezi.

Berolin 5. novembra. V najnovejših Bismarckovih spominih, ki so ravnonokar izšli v Lipskem, piše o trozvezzi: „Vkljub zaupanju v trozvezu vendar ne morem pustiti izpred oči možnosti, da nam trozvezza odreče. V Italiji monarhija ne стоji na trdnih nogah. Sloga med Italijo in Avstrijo je v nevarnosti vsled irentente, Ogrska se lahko zaplete z Avstrijo v prepire, ki se jim moramo umakniti. Zaradi tega si vedno prizadevam, da ne pretrgem mostu med nami in Rusijo. Carja Aleksandra sem tako utrdil v mirovnih nazorih, da se ne bojim več vojne z Rusijo.“

Preosnova bolgarskega ministrstva.

Sofija, 5. novembra. Ministrska kriza je rešena. Iz ministrstva je izstopil le ministrski predsednik Petkov, ki je bil obenem minister zunanjih del. Novo ministrstvo je sestavil minister Petkov. Ministrstvo zunanjih del je prevzel peterburški agent Stanciov. — Ministrstvo za javne gradnje ostane še nadalje nezasedeno.

Izginil je za zidovi kraških njiv in ko sem prišel na mesto, ni bilo o njem sledu več. Kot da se je pogreznal v zemljo! Vzdihnil sem in se prijel za glavo: ali sem imel halucinacijo?

In hotel sem se vrniti na cesto. Tu pa me je prevzela naenkrat taka utrujenost, taka popolna fizična in duševna onemoglost, da nisem bil več v stanu, napraviti koraka in sem se na mestu, kjer sem bil, sesedel na kamen, ki je molel tam iz zemlje; kolo je zdrknilo zraven mene v velo, moko travo.

In zagrebel sem glavo v roke in zdaj so se zgrnile na mojo dušo, kakor jate lačnih gavranov na ranjenega goloba, najstrašnejše misli, ki morejo trpinčiti človeka, ki ga morejo spraviti ob pamet, misli na konec, smrt... O misel, ti najhudobnejši tovariš, ki te je dalo življenje človeku na njegovo pot! Kako srečna, kako zavidanja vredna je žival!

Med tem je začelo deževati. Ni bila gosta, težka ploha, ki bi s svojim glasnim, živahnim šumenjem prepolila tesnobo iz srca, ampak šuštel je

Dogodki na Ruskem.

Petrograd, 5. novembra. Slučajno se je sedaj našel attentator na viro ministrskega predsednika Stolypina. Te dni so namreč ustrelili zaradi ropa nekega Rosenberga, ki je pred smrto priznal, da je izvršil attentat z bombo na viro ministrskega predsednika.

Varšava, 5. novembra. Varšavski vseučiliščni profesorji Djalni, Joslovski in Verczi so bili včeraj v peter-pavlovski trdnjavi zaradi veleizdaje ustreljeni.

Petrograd, 5. novembra. General Steselj, ki je bil odpuščen brez pokojnine, dokler se ne konča postopanje vojnega sodišča proti njemu, je prosil za pokojnino, ker nima nikakega premoženja. Priznali so mu 125 rubljev mesečne pokojnine.

Nova vlada na Franco-skem.

Pariz, 5. novembra. Zbornica je sprejela vladno izjavo z velikim navdušenjem ter se je vladni izreklo zaupanje s 395 glasovi proti 96 glasom. Izjava pravi, da se republiki ne more od ustanovitve do danes očitati, da bi bila motila evropski mir. Ako so mir civiliziranega sveta naslanja na močorožja, se tudi Francija ne more razrožiti.

Dopisi.

Iz Bele cerkev. Tone Žnidarski, po božji previdnosti in modrosti škofa Bonaventure naš dušni pastir, je tako sirov, da noben hribovec ne. To kaže nastopni slučaj: Naš organist, o katerem opomnim, da ga imamo vsi radi in smo z njim popolnoma zadovoljni, je bil 31. pr. m. pri g. nadučitelju, ki ga je bil povabil na kozarec vina. Ko je šel okrog 9. ure zvečer domov v zunpišče, ga napade župnik na pokopališču ter ga začne suvati in teplsti kakor psa. Organist se ga ustraši, misleč, da ga je kdo drugi napadel. Ko je zagledal pred seboj „mazilence Gospodovega“, se mu je moral podati. Župnik ga je potem gnal še v cerkev ter ga je tadel tudi vpričo Najsvetejšega v cerkvi, o kateri vedeni govor, da se moramo v nji spodobno obnašati; on seveda sme notri svojo sirovost opravljati. Dne 2. t. m. je bil organist v družbi poštenega moža v gostilni g. župana, katero župnik vedno napada, dasi je popolnoma poštena. Ko je prisel domov, se je vsesel za mizo ter začel čitati. Župnikov brat, kateri je seveda tudi „izobražen“, napravil je namreč že maturo, sedaj pa pri svojem bratu živi ter vodi kmetijo, pokliče župnika. Ko ta pride, zgrabi župnikov brat organista, vrže ga na posteljo in nato začneti, seveda v bratovski zastopnosti udrihati po organistu, župnik s palico, brat Jože s pestjo. Tako se spolnjuje zapovedi o ljubezni do bližnjega. Ali ni to sramotno za izobražene in izolane ljudi, da kažejo tako sirovost nad nedolžnim in ubogim organistom? Farji vedno kričijo, da vera peša; seveda peša, največ pripomorejo k temu nazadovanju sami. Župnik je povedal razleco, se predno je prisel organist k nam, da ne bode smeli nikamor iz zunpišča, ne v gostilno, ne kam drugam. To je pa malo hudo za mladega fanta, kakor je organist. On je pa

tisti tihi, potuhjeni in tako kruto monotoni dež, ki more gnati v obup. Po teh sem so se plazile od vseh strani, kakor mačke, majhne, črno-sive megle in so dihale v mene z mrzlo, strupeno sapo... O kakšen dan, kakšen!

In nisem mogel vstati in iti, nisem mogel — in nisem želel; bilo mi je kakor najprijetnejše, sedeti za vedno tako na mestu in misliti vedno samo na eno in isto: na konec, na smrt... Pred menoj je tekla med nizkim zidovama kratka ulica v drugo; zdela se mi je rakev, tesen grob; tam je drugi, tam tretji — vse nasokrog se je razgrinjalo pokopališče. In tam na koncu se je vzdigal okrog grič, pokrit s trnjem in kamenjem — to je moj grob in moja zgodovina: kup traja in kamenja. Na vrhu je ležalo kakor bela mrtvaška glava in se mi režalo venomer venomer in pri meni na kamenu je sedela smrt in se me oklepala okoli vrata z mrzlo, koščeno roko.

Polagoma sem se pogrenil tam na kamen v popolno otrpelost, morda je bilo spanje — kako bi mogel povedati to! In dež je padal nepre-

vendar tudi človek in ne pes, zatorej mu gre po vsi pravici, da se z njim ravna kot s človekom. Zatorej kličemo župniku za to bogoljubno dejo: „Sram ga bodi!“ Zadnja beseda se bode govorila pri sodniji. Vsakdo ve, da organistu v teh razmerah ni živeti, zatorej bode zapustili službo. Imamo popolnoma nove orgle. Sedaj ko imamo orgle, ne bode organista, ko ni bilo orgel, smo ga pa imeli. Tu se kaže farovsko gospodarstvo. Organist mora iti, to je župnikova parola. Vpraša se župnik, ali ne plačajo organista župljani? Oni so pa z njim popolnoma zadovoljni, kar kaže zlasti, da je dobil organist 19 mernikov pšenice, župnik pa samo dvanaest, in še to smo mu bili primorani dati, organistu pa ne. Ve naj Tone, da bi bila večina župljani zadovoljna, če odide od nas on, organist pa naj ostane. Občinski odbor naj pove župniku na glas, da je organist na in da ga hočemo mi imeti, ker ga mi plačamo. Omenjeno je že, da imamo nove orgle. Naročil jih je župnik na Tirolskem, ker seveda pri nas doma ni nobenega mojstra za to. Stanejo 1200 gld. Velika vsoča za naše razmere. stare je prodal v Tomažju vas. Ko je izvedel, kdaj jih dobimo, je obesil torbo na ramo in hajdi od hiše do hiše. „Dajte, dajte in dajte, ake ne, bodemo na davke naložili.“ Seveda ljudje so dali, drugače se ga ne znebjijo. V nedeljo potem je reklo: „Malo sem dobil, komaj tretjino, prisel bom zopet, glejte, da boste dali.“ Dne 28. oktobra je bil blagoslov novih orgel, četudi niso bile še gotove. Darovanje zjutraj, darovanje ob desetih za orgle, popoldne pa za goste. Vedno daj, daj in daj! Kje hočemo dobiti? Toča je pobila grozje, slana je vzelja ajdo, potem bodes Ti ubogi kmet pa se rejene duhovne posode redil? Torej, naša želja g. župnik je: Pustite naše že prazne denarnice v miru in odnesi Vas od nas Gospod! Mera je polna. Potrpljenja dosti, sedaj ko ste pa postali navadni pretepač, je potrpljenje pri kraju. V nedeljo pa povejte, kako liberalni ljudje terorizirajo in kako velika je za vas čast, da se piše tako lepe reči o vas v brezverskem „Narodu“.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 6. novembra.

— Vabilo na zaupni shod na rodno napredne stranke, ki bo v četrtek, 15. t. m. popoldne ob treh v Ljubljani v „Narodnem domu“, so zaupnikom na deželi že skoro razpoložljiv. Z razpošiljanjem vabil ljubljanskim zaupnikom se prične te dni. Zaupnike opozarjam, naj vabil, glaseča se na ime, shranijo, ker veljajo obenem kot legitimacija za vstop v zborovalno dvojno.

— Dr. Žlindra zagovornik Gessmanovega nujnega predloga. Včeraj se je pričela razprava Gessmanovega predloga z dne 30. oktobra, ki je zahteval, da se vladna predloga o volilni reformi nujnim potom stavi na dnevni red, in sicer v svrhu drugega branja. Za Gessmannom se je oglasil kot kontra govornik dr. Šusteršič, ki se je nalaček kot prvi kontragovornik vpisal, čepravno je nameraval pro govoriti, samo da je mesto enemu kontragovorniku zasedel. Komaj se je Šusteršič oglasil, počeli so Vsenemci proti

stano na tihu zemljo in dan je lezel naprej, dan obupa in samomora, ki ga konec.

A zdaj mi je zakričalo na ušesa s trahovnim glasom in skočil sem po konci, kakor vržen v zrak. Velika vrana je splahutala preko moje glave, obletela krakajo kameniti grič in izginila.

Ne morem povedati, kako sem se prestrašil! Bil sem ves iz sebe od razburjenja, moje prsi so ih tele v divji bolesti in vrtel sem se na enem in istem mestu, kakor da sem izgubil pamet... Kje je bil kmet v rdeči srajci? Zdaj, eno uro morda od tega, ko sem ga videl iti tod, mi je prisel zopet na misel! In prevzelo me je hkrati silno vznenimore zaradi njega, da, nekak paroksizem nepremagljivega poželenja, da bi ga videl, ga našel kjer se mi je skril.

In stekel sem v njive. Najprvo na križpot med zidovi in ko ga nisem videl, sem tekel okoli griča, ki ga je pokrivalo trnje in kamenje. — Tam me je nova, topa groza treščila nazaj.

Sredi ograde je stala velika, gola murva in na njej je visel, ravno kakovite, kmet v rdeči srajci.

nemu vpti na vso moč: „šuft naj se ustreli, kakor je obljbil, če ne zmagava v pravdi radi žlindre, frivolni, prosti lump, lopov, pred petimi leti ga je cela zbornica zabrežčastnega pozna, umazana žlindra, gošpod predsednik, izredite to svinjo in skrbite za to, da se da prilika temu lopovu pričeti govor nadaljevati v ječi, velika svinja, lopov, včetve trebuho-governik, zuchthäusler, falsifikator bilanc, spaša v ječo ne pa semkaj, vsak pošten človek naj se odstrani iz njegove bližine.“ Čakati je moral skoraj četrt ure, da je prišel do besede in ves čas so mu letelo vse mogočne posvoke v lice. Edini tolažitelj mu je bil renegat Šuklje, dočim so ga radikalni Čehi pošteno ozmerjali. Bil je sodni dan za dr. Žlindra!

— Želite štajerskih Slovencev.

„Domovina“ prinaša članek, v katerem opozarja na nevarnost, ki preti slovenskemu narodu, če se uzakoni volilna reforma v sedanjih oblikah. Članek piše: „Ako izgubimo Korosko, je vsako nadaljnjo prizadevanje zastonj. Slovenski narodi je prešibek, da bi mogel izgubiti 120 tisoč rojakov preboleli v sicer na kraju, kjer je obrambni zid najslabši, ker je oddaljenost od Trsta najkrajša. Če dobi sovražnik Korosko brez boja v roke in se tako vidi bližji cilj, napel bo vse sile in odstranil tudi nadaljnje zapreke brez težave vkljub enajstim slovenskim poslancem s Kranjskega. Nemške tovarne bodo na kranjskih tleh rastele kot gobe po dežju, eno vodno silo za drugo, posestvo za posestvo bodo pridobivali in občina za občino bo padala v nenositno žrelo nemške ekspanzivnosti. Ko bi to gledali, obsojali in preklinjali bi osebe, v kajih rokah počiva sedaj naša usoda, a bilo bi prepozno. Zato dvigamo svoj glas, dokler je še čas in stavimo sedaj predlog: Naj naši poslanci uporabijo vse moči, da zaprečijo v odseku nam prizadeto krvico in da se načrt popravi, predno postane zakon. Naše pravične zahteve so: 1. Za Korosko dva sigurna mandata, en kranjski mandat naj se odstopi koroškim Slovincem; 2. slovenske štajerske občine na meji naj se priklopijo slovenskim volilnim okrajem in 3. v mestih in trgih na Sp. Štajerskem pa naj se voli po proporcionalnem volilnem sistemu, da tudi ti slovenski volilci pridejo do začetka; v to svrhu naj se sedmi slovenski kmetski mandat prepusti mestnim in tržkim volilcem. Vsa politična društva in avtonomne korporacije, naj bi od naših poslancev brzovajnim potom zahtevalo isto!“

— Vseučilišča predavanja v Ljubljani.

Kakor je znano, se namejavajo prihodnje leto prirediti vseučiliški kurzii v Ljubljani, ki bodo v prvi vrsti namenjeni slovenskemu učiteljstvu. Te dni je bil v Zagrebu prof. dr. Fran Ilešič, da bi priselil nekatere hravtske učenjake, da bi sodelovali pri teh vseučiliških kurzih. Govoril je z vseučiliškimi profesorji V. Klaičem, dr. Šiščem, dr. Vrbančičem in z drugimi hravtskimi znanstveniki in učenjaki, ki so vsi drage volje obljubili svoje sodelovanje pri nameravanih vseučiliških tečajih v Ljubljani.

— Družba sv. Cirila in Metoda najresneje opozarjam na Hrastnik, ki je vse večjega pomena, nego si kdo misli! Nemci to vedo. Sedaj delajo na vse kriplje, da dobre otroški vrtec. Mi zahtevamo, da jih naša šolska družba prehit. Zgoditi se mora to v kratkih dneh. Mislimo, da bi se dobili za prvi čas (najmanj za eno leto) prostori v delkiški šoli! Na pomoč, Hrastnik še ni izgubljen, če storimo vsi svojo dolžnost!

— Razloček med delovanjem „Ljudske posojilnice“ in „Südmärke“. Ko prinaša „Domovina“ naše trditve, da je „Ljudska posojilica“ prodala lep kos zemlje na Štajerskem strastnemu nemškemu nacio-

nalu, dasi bi bila lahko lobila slovenskega kupca in da z inseratom v „Grazer Tagblatt“ pod imenom „Lainbacher Volkscredit“ vabi nemške kupce, da bi kupili velik vinograd v slovenskih Halozah, vprašuje: „Kakšen razloček je med delovanjem „Ljudske posojilnice“ in „Südmärke“ na Spodnjem Štajerskem? Morda edino le ta, da „Südmärke“ spravlja našo zemljo po koščkih v nemško last, dočim jo „Ljudska posojilnica“ karna debel razpečava med Nemce.“

Pri sobotni gledališki predstavi se je prodajala tiskovina, ki obsegajo vsebinsko „Ruslan in Ljudmila“. Na tej tiskovini ni natisnjena firma tiskarne, dasi zakon to izrečeno in pod kaznjo zapoveduje. Vsebina tega spisa je čisto nedolžna, firme tiskarne, kjer se je tiskala, pa ni na njej. Zakaj ne? Zato ker je ta spis tiskan v „Katoliški tiskarni“. Gospodje v „Katoliški tiskarni“ se pač zavedajo, da je več kot čudno, in da bi ljudje kaj pisani gledali, če bi vedeli, da naroča „Dramatično društvo“

nejšimi kvartetnimi združitvami sedanjega časa.

— **Pogreb ravnatelja g. Hubada** bo jutri ob 2. uri popoldne v Kranju.

— **Nov dnevnik.** Za časa prihodnjih državnozborskih volitev bo izhajal „Rdeči prapor“ kot dnevnik. Ako pojde, poskusijo z dnevnim izdajo tudi nadalje, pa najbrž ne pojde, ker za dnevnik je treba mnogo denarja, in denar je dandas precej redka stvar.

— **Poverjenik „Maticice Hrvatske“**, g. Fr. Podkrajšek, žel. oficijal, stanjuč na Resljevi cesti št. 24. sklene 15. t. m. z nabiranjem udov za imenovanje literarno društvo. Opozorjam opetovanje, da izda letos „Matica Hrvatska“ devet knjig literarne in zabavne vsebine, med njimi slovensko antologijo, katere urednik je g. prof. dr. Ilešič. Hkrat priporočimo, da Slovenci, ki so zaeno udje „Maticice Hrvatske“, plačujejo pri „Matici Hrvatski“ mesto rednih 6 K, samo 3 K letnine.

— **Vinska razstava v Ljubljani.** Vinske producente, ki se namaravajo udeležiti vinske razstave dne 17., 18. in 19. t. m. prosimo, da kmalu dopošljejo za razstavo namenjena vina naravnost na c. kr. kmetijsko družbo v Ljubljani. Razstavljeni vina se bodo posiljalcem primerno honorirala.

— **Nešteto zimskih gospodarskih tečajev** so bo to zimo vršilo v Nemčiji. Na Slovenskem ne bo nobenega.

— **Gospodična bode odločila.**

Božjemu namestniku na Kureščku je bila pred kratkim časom poslana precejnja vsota denarja, katero je volila v svoji oporoki neka pokojna žena iz Zapotoka, naj se razdeli med najpotrebnjeve reweže tamošnje vasi. Nekega dna vpreža božji namestnik predstojnika dotočne vasi, kateri reweži so najbolj potrebeni podpore. Leta mu navede taiste, med njimi tudi nekoga že bližu 80 let starega moža, po domače Kralja. Ko duhovnik zasliši ime Kralj, se raztorgoti in pravi: „Kralju pa že ne, ta je moj sovražnik! On je pri meni nekdaj delal obsekaval plot in mi je preveč računil.“ Ko mu razsodni in pravični mož dalje dokazuje revčino moža, obnese se božji namestnik in pravi: „No, bo že naša gospodična odločila.“ Radovedni smo, ali zadobi starček, ki je poleg svojega siromaštva še slep, milost farovske gospodične. Odpusti svojim sovražnikom, vpije duhovnik iz lece, sam pa goji sovrastvo do vsakega, kdor mu pohlevno ne polni njegove bisage.

— **Nesreča na žagi.** 46letnega žagarja Matija Štilja v Radovi pri Toplicah je deska na žagi tako udarila po roki, da mu je zlomila kost. — **Proračun mesta Idrije.** Od 5. t. m. nadalje je razpoložen proračun idrijske občine za leto 1907. vsakemu na vpogled v mestni pisarni. Mestni zaklad izkazuje 116186 K potrebščine in prav takole pokritja, in sicer znaša redna potrebščina 91011 K, izredna (amortiziranje in obrestovanje mestnih dolgov) pa 25175 K, redno pokritje 96186 K, izredno (nov posojilo) 20000 K. Važnejše postavke v potrebščini so: Stroški za drugega mestnega redarja; doslej je imela Idrija samo enega stražnika, opusti pa se podpora gasilnemu društvu za nočno stražo 900 K, ki jo bo potem opravljalo redarstvo. Uprava v obči stane 11678 K, uprava mestne imovine 4550 K, med temi 2000 K za nakup zemljišča, za ceste, ulice, trge in sprehajališča je proračunjeno 10050 K in sicer poprava in vzdrževanje 4000 K, čiščenje mesta 1550 K, razsvetljava 4500 K, zdravstveni troški znašajo 7136 K, blagovorni pa 7214 K, šolstvo, znanost in umejetnost 48799 K, ta znesek obsegata predvsem troške za mestno realko 46989 K, podporo obrtno-nadalevralni šoli 800 K, šolarski delarni 100 K, dvema gojenkama za obisk osrednjega čipkarskega tečaja na Dunaju 150 K, podpornemu društvu za realce v Idriji 300 K, podpornim dijaškim društvom v Gradcu, na Dunaju, v Pragi in „Radogoju“ v Ljubljani po 40 K, družbi Sv. Cirila in Metoda 100 K, godbenemu društvu v Idriji 100 K; in končno raznotrosti 500 K. Od postavki pokritja pa omenjamo: Uprava v obči ima 515 K pokritja, uprava mestne imovine 93258 K, ki se porazdele na dohodke mestnih poslopij in zemljišč 2110 K, mestne dohodke vrednostnih papirjev 159 K in na mestne davčine 90989 K, od teh je proračunjena 75% doklada k vsem neposrednjim državnim davkom 81289 K, 15% doklada na užitino 3600 K, 20% doklada na žganje 5200 K, tržna pristojbina 400 K, sejmarina 140 K, mestni lov 240 K, pasji davek 120 K, ceste, ulice, trgi in sprehajališča nimajo nikakoršnega pokritja, klavnične pristojbine imajo donesti 1200 K. Ubrazni zaklad izkazuje 8043 K troškov in 1489 K dohodkov torej pri manjkaj za 6554 K, ki se pokrije z mestnega zaklada. V troških so zapadene redne mesečne podpore ubogim z 3800 K, izredne ubožne podpore 600 K, revni šolarski mladini za obliko 800 K, mestna ubožnica 2663 K. V obči je pri proračunu zanimivo, da je županstvo spoznalo za bolje, pokriti primanjkljaj v proračunu s posojilom, nego dvigniti občinsko doklado na 100%. Odgovarja li to umnemu gospodarstvu, pa je vprašanje. Sicer pa je tudi javno mnenje v Idriji dvojno, nekateri zagovarjajo zvišanje občinske doklade, drugi pa so mnenja, da je za občinarje bolje, če se primanjkljaj pokrije s posojilom. V tem pa odloči občinski odbor brezvomno na željo ljudstva, ki ima, kakor čujemo, v kratkem javno zborovanje o tem. Mi smo iz dobrega prepričanja, da zvišanje občinske doklade, ker to naravnost zahtevajo idrijske razmere.

— **Kaj lahko zakrivi avstrijski poštni uradniki, če ne ve, kje je kranjska dežela?** G. Franc Kosmina v Ložu je imel tožbo na sodišču v Trstu. Razprava je bila dočlena na 26. oktobra. Pisal je 20. oktobra svojemu prijatelju v Trst in mu poslal pooblastilo, da bi ga zastopal na razpravi. Ker je pa prijatelj odpotoval v Dalmacijo, odpisala je 22. oktobra njegova žena g. Kosmina, da ga njen mož ne more zastopati in naslovila pismo točno s ciljem: Lož, Kranjsko. Pismo je pa romalo na Rusko v Lodz, od koder se je vrnilo odpošiljatelju 29. oktobra. Ker se g. Kosmina za svojo pravdo ni nič več brigal, ker je mislil, da mu vse uredi prijatelj, je bil na naroku 26. oktobra vsled zahtevanja nasprotnote stranke kontumaciran. Kdo drugi je zakrivil stroške in izgubo pravde kot poštni uradnik tržaški, ki ne ve, kje je kranjska dežela? Znanje avstrijske geografije bi bila zanj pač potrebna stvar!

— **Nag človek** je prišel danes teden v Postojno. Usmiljeni ljudje so ga spravili na gorko in ga oblekli. Govoril je le nemško in menda ni bil pri zdravi pameti.

— **12 ovnov** je pretečeni teden odpeljal neki pastir svojemu gospodarju v Kranjski gori in jih hotel potem prodati v Beljaku nekemu mesaru za 32 K. Ker se je pa temu stvar zveljavila, je obvestil o tem policijo, kjer je nepoštenjak svoj greh priznal.

— **V Trbovljah** se snuje „Sokol“ za Trbovlje in Hrastnik Škoda, da še ni v Hrastniku večje dvorane kakršno imajo že Trboveljani. Nemci se že pridno pripravljajo na bližajoče se občinske volitve. Slovenski Trboveljani in Hrastničanji na delo!

— **Strelski in kegleški klub Hrastnik-Dol** je izvolil na svojem zadnjem občinskem zboru predsednikom gospoda postajenčnika Avg. Ludvika. Na istem zboru se je sklenilo, da se vsak društveni dopis kolkuje z dvema narodnima kolkoma. Strelni tarče se kolkujejo že od ustanovitve društva.

— **Hrastniški nemčurji**, na čelu jih kemična tovarna, so pričeli bojkotirati Slovenca gosp. Roša. Brez vzroka so odpovedali nadaljnje kupčijo s kamenjem za apno in nemčurja Rückla so pugvorili, da zgradi svojo pekarijo, da jim ne bo treba jesti kruha iz Roševe pekarije. Heil!

— **Kemična tovarna v Hrastniku.** Piše se nam: Neštetočrat smo že pisali v slovenske liste o naši kemični tvornici, o nebeških razmerah, ki vladajo med njenim delavstvom in o prečedni gospodi, ki jo vodi. Tudi danes naj nam bo dovoljeno, baviti se s to stvarjo — Kako skrbi vodstvo za zdravje svojih uslužbenec, se je video ob času, ko je tako strahovito razsajal po Hrastniku legar. Središče bolezni je bilo v tvornici in ljudstvo jo je kristol v tistem času za tvornico „tifus-bacilov“. Dovolj značilno! Kake stroške in žrtve je takrat tvornica s svojimi higijeničnimi razmerami nakopal trboveljski občini, ni popisati, svetujemo pa davkoplačevalcem, da zahtevajo od občinskega odbora, naj korenito obračuna z imetniki tovarne. Vprašamo občinski odbor, kako da dopušča kemični tovarni metati žlindro v potok, da je nevarnost, da začne voda trgati cesto in da jo poplavi? Komu bi se to še pregledalo? Dalje zahtevamo, naj ukrene občinski odbor vse potrebno, da izginejo vsi samonemški napisni in to zlasti na kemični tovarni. Tega ne bomo več trpeli, dovolj je, da smo dosedaj prenašali mirno to nemško oholost. Apeliramo na narodno čutečo mož, ki sede v občinskem odboru, da se krepko potegnejo za naša pravice. Zlasti stopite na prste Gozlotem in Burgerju ter jim pokažite, kdo je gospodar v občini. Čemu prizanašati in se klanjati tem parazitom naše občine, ki ne določa domačinom ničesar in le izsesavajo naše kraje. In da bi bila ta gospoda vsaj mirna in ponizna pri svojem parasitstvu. Nasprotno, ravno v kemični tvornici se redi in goji najostudnejše renegatstvo, ravno iz ne izhaja vse napadi in vse žalitve

naše narodnosti. Ljudstvo se jim pa klanja in liže roke. Spominja nas ta gospoda na srednjeveške graščake. Ravnina z delavci kot s sužnji (socdemokratje), to imate lepo polje in prilike, pokazati svojo ljubezen do delavcev-trpinov, polni si žepe in zelodec ob njih žuljih, ponosno se vozí v elegantnih kočijah po Hrastniku. Nastavljeni imajo gospodje svoje valpte-priganjače; po hribih in dolinah iztikajo ti za lepimi dekliški. In če jo izvohajo, brž ž njo v gradič za „kuharico“, „štubmadel“ i. dr. In v enem letu že prijadra punca iz gradiča v najlepših upih... Ljudstvo pa molči, se jim klanja ter jim liže roke... In ko se delavec postara in onemore, kratek proces z njim: zapade ga, da berači... Kaj jim mar, da je žrtvoval zdravje, moči in življenje zanje, samo da se njim dobro godi. Ljudje pa molče, se jim klanjajo ter jim ližejo roke... Poleg vseh teh levoih in hvalevrednih lastnosti je pa gospoda seveda še vneto klerikalna in v posebno veliki milosti pri sedanjem papežu Piju X. Ko je ta zasedel sveto stolico, je izposovala gospoda kemične tvornice od njega, da je nas Hrastničane brzjavno blagoslovil, (zato se legarja kar 2 in pol leta nismo iznibili). In potem še rečemo, da ta gospoda za naš kraj ničesar ne storil! Da in več! Eden gospodov, ki se je še zlasti odlikoval v pomnoževanju človeškega rodu ilegitim potom, je bil od svetega očeta celo odlikovan z redom svetega Silvestra (znabit je spravljal le angelčke na svet?) „Slovenec“, ti se razumeš v redovih, za kake zasluge je ta red? Se vidimo še!

— **Nesreča v premogokopu.** V jami premogarske družbe v Pečovniku pri Celju se je utrgal plaz premoga ter padel na delavca Antonia in Višnjarja, katerega je silno poškodoval. Težko ranjenega so prepeljali v celjsko bolnico.

— **Iz vojaškega zapora je pobegnil** 25. oktobra infanterist Ivan Novičan iz Zadobrove pri Celju. Bil je zaprt v Solnogradu. Doslej ga še niso dobili.

— **Furor teutonicus.** Nekega germanskega uradnika pri okrajnem glavarstvu v Mariboru so slovenska krstna imena črnovojnikov, kakor so jih zapisala slovenske občine v določeni imenici, tako razjarila, da je vse z rdečilom prečrtil in zapisal nemške izraze za to. Ako nimajo gospodje res nič važnejše dela in si morajo z takimi neslanostmi dolgočas preganjati, naj si sami sestavljajo imenike črnovojnikov in naj pristižijo občinam to neprijetno delo. Več pa delajo iz zgolj germanizatorčnih nagibov, je tako početje predzrnost, katere slovenske občine ne bodo mirno prenašale.

— **Aretiran je bil** v Št. Vidu pri Ptaju trgovec Peterlinc, ki je obdolžen, da je ponarejal poštno-hranične knjižice in goljuhal.

— **Samomor.** S takozvanim vodnim strelem se je usmrtil v Ptaju tuječ, ki je prišel s Češkega. Vzrok pomanjkanje.

— **Obesil se je v preiskovalnem zaporu** v Slovenjem Gradeu 60letni mlinar Miha Ropšar, doma iz Vel. Pirešice pri Žalcu. Bal se je kazni, ker je nekemu mlinarju v Soštanju poneveril mnogo žita in moke.

— **Avtomobili v Gorici.** Ker bo prihodnji električni tramvaj v Gorici, ako vladata da koncesijo, le predzrnatna provokacija Slovencev, zato se ne bo vozil z njim noben Slovenec. O tem so sklepali veljavni možje po vseh občinah in poskrbje za to, da bo sklep sprejet v vsaki slovenski hiši. Ker pod takimi pogojimi tramvaj ne bo mogel prestopiti meje solkanske občine, odkoder bi bil velik del dohodkov, in ker je za Slovence tudi treba nekaj storiti, zato se sestavlja društvo, ki oskrbi najprej šest in potem po potrebi več avtomobilov, karšni vozijo že na Dunaju. Tako podjetje stane manj, režja je mnogo manjša, udobnost za občinstvo pa večja, ker vozijo in se ustavlajo po potrebi. To bo najlepši odgovor na nesramnost goriške siniorije.

— **Krvav pretep** je bil v četrtek zvečer v Gorici. Udeležil se ga je tudi Jakob Janežič iz Ljubljane. Druge je policija aretirala, Janežič je pa ušel in jo ubrisal čez nekaj ogran in zdrzel po škarpi 6 metrov globoko proti potoku Korenj. Ko ga je tukaj dobila policija, je bil vesranjen, ker se je ob škarpi pobil in moral si go prenesti v bolnico na mestno odvetstvo v zapor.

— **Vseled stradanja je tako onemogel** v Gorici 18letni delavec Levakovič iz Postojne, da so ga moral prepeljati v bolnico. Levakovič ni mogel nikjer dobiti nobenega dela.

— **V pisanosti** se je nevarno pobil železniški uslužbenec Jakob Levstek na Solkanski cesti pri Gorici, ko je padel z železniškega mosta. Zdaj leži v bolnici v Gorici.

— **Suroveža.** 63 letnega berača Franca Miheliča iz Bovca sta dva nezdana suroveža napadla zvečer in ga tako pretepla, da leži nevarno ranjen v bolnici.

— **Samomor bogatega berača.** V Trstu se je ustrelil 62letni Josip Ukovič iz Hrušice pri Voloskem. Bavil se je z beračenjem po Trstu in okolici. Ko je prišla komisija v njegovo stanovanje, začudila se je, ko je našla, da to stanovanje obstaja iz štirih sob. Denarja so dobili 229 K 50 v, trdi se pa, da je imel Ukovič hranično knjižico z vlogo 24.000 K. Tudi zlato zepno uro je imel. Ukoči je živel ločen od svoje žene.

— **Glavo si je ubil** v Trstu privatni uradnik Ivan Reiner, ko je padel po stopnicah. Ni upanja, da bi ozdravel.

— **Smrtno ranjen v pretepnu.** 20letni zidar Jernej Pipan je bil v Trstu v pretepnu v gostilni z nožem tako ranjen v glavo, da leži smrtno-nevarno poškodovan.

— **Neprostovoljna zastrupitev.** Družina Amadi v Trstu se je zastupila s pokvarjenimi vampi in volovskimi pljučami. Vseh pet oseb je hitro poklicani zdravnik pravčno rešil.

— **Aretovani cerkveni tatovi.**

V Trstu so aretovali brata Ivana in Vida Cusina iz Počepa ter Luko Sita, ki so okradli cerkev v Kontovelju.

— **Z nožem.** 46letni Jožef Marušič in njegov 18letni sin v Trstu sta napadla 20letnega delavca Viljema Rossija in ga smrtno-nevarno ranila. Vzrok tega je bil, ker se je v gostilni, kjer so preje pili vsi trije, Rossi postavili na stran gostilničarke, s katero sta se Marušičeva preprala.

— **Lega nazionale** je odprla italijansko šolo v čisto slovenski občini Krkavci v koperskem okraju. V šolo se je vpisalo 53 slovenskih otrok. Materialna odvisnost od laške gospode je starše prisilila poslati svoje otroke v to poitalijančevalno.

— **Samomor bolnika.** V bolnici usmiljenih bratov v Zagrebu se je zdravil delavec Ivan Ferk iz Št. Ilja v Slov. gorici. V soboto zjutraj je pa Ferk skočil skozi okno prvega nadstropja in se ubil na trotoarju. Vzrok samomora je neozdravljava bolez.

— **Obrtno gibanje v Ljubljani.** Mes

bolgarski narod. Odbor je sklenil, da se priredi ob tisočletnici smrti carja Borisa dne 15. maja 1907. velika občenarodna svečanost, ki se je naj udeleži ves narod bolgarski. V to svrhu je bila izvoljena posebna komisija, v katero so bili poslani člani društveni predsednik odvetnik S. Bobčev, predlagatelj D. V. Hranov in dr. Petkov. Ta komisija je stopila v zvezo z naučnim ministrom notranjih del, s predsednikom sv. sinoda, vseučiliškim rektorjem in s predsedniki književnega društva "Slavjanske Besede", da sestavi sporazum s temi faktorji program svečanosti. Na to svečanost bodo povabljeni vsi slovanski, zlasti pa jngoslovanski narodi. Slavnost se priredi v največjem stilu.

Srednje šolstvo na Srbskem. "Prosvetni Glasnik" priobčuje podatke s srednjih šol na Srbskem. Po teh podatkih je na Srbskem v vsem 9 populnih gimnazij, 7 gimnazij s šestimi razredi, 3 gimnazije s 4 razredi, 3 višje dekliske šole. Vse te zavode vzdržuje država. Poleg državnih srednjih šol je tudi več enakih zasebnih zavodov in sicer dve nepopolni gimnaziji in tri nepopolne višje dekliske šole. Na državnih srednjih šolah je nastavljenih: 234 profesorjev, 36 suplentov, 15 višjih učiteljev, 59 učiteljev, 3 začasni učitelji, 20 honorarnih učiteljev, 44 razrednih učiteljev in 20 zdravnikov. L. 1905. je izdala država za srednje šole 1,381.718 K. Srednje šole je obiskalo 7381 učencev in učenek. Izmed teh jih je bilo 1226 iz Belgrada, 2602 iz ostale Srbije, 218 iz Crne Gore, 46 iz Bosne, 98 iz stare Srbije in Makedonije, 101 iz Avstro-Ogrske in 57 iz drugih dežela.

Razdor v hrvatsko-srbski koaliciji? Neki osješki list piše: "Pristaši hrvatske stranke prava, ki je najmočnejša stranka v koaliciji, niso zadovoljni z delovanjem naprednjakov, zlasti jim pa ni povolji protiklerikalna agitacija naprednjaki izstopijo iz hrvatsko-srbske koalicije še pred začetkom tega saborškega zasedanja." — V krogih napredne ljudske stranke se ta vest odločno dementuje.

Srbski patrijarh "Sokolu". Srbski patrijarh Branković v Karlovcih je podaril "Srbsku Sokolu" v Karlovcih hišo, ki je vredna 30.000 kron. Tako pospešujejo srbski duhovniki težnje "Sokola!" Pri nas je pa baš naša duhovščina najstrupenejsa sovražnica sokolstva!

Hrvatski dopisni urad. Hrvatska vlada namerava v kratkem ustanoviti posebni korespondenčni urad, ki bi obveščaval zunanje časopise o dogodkih na Hrvatskem. Za vodjo tega urada bo baje imenovan Marianović. Inicijativa v tej stvari je v rokah koalicije, ki je poverila vso zadavo poslanemu držu Ivanu Lorkoviću v Svetozaru Pribičeviću. Tako piše klerikalno "Hrvatstvo".

Slovenci v Ameriki. Svojo ženo je ustrelil v Calumetu Mihael Svetič, doma iz Dragatuša. Tudi žena je bila doma iz črnomaljskega okraja. Poročena sta bila 25 let, a zadnje čase si je mož domisljal, da ga hoče žena zastupiti. — Ob zasušček so prišli vsi Slovenci v Rutlandu, kjer so zgorela vsa poslopja pri rovih. Preseliti se morajo za delom drugam. — V rudniku se je ubil v Denveru Ivan Koršič, doma iz Goriške. — V Pueblo pa se je pri padcu v rudniku Ig. Tabec, doma iz Podbiča na Dolenjskem, tako pobil, da je za poškodbami umrl.

Najnovejše novice. Strahovita lakota se širi po severni Kitajski. Nad 10 milijonov ljudi nima kaj jesti, a vladu jim ne dovoli se izseliti. Vsled tega med ljudstvom nevarno vre ter se že pojavljajo nemiri.

Samomor konzula. Grški konzul v Jami se je ustrelil.

Državni železniški svet je sklican k jesenskemu zasedanju dne 30. t. m.

Samomor iz patriotizma. V Bocesu se je vrgel pod vlak obrtni vajenec Gegy, ker mu mojster ni dovolil se pejati k Rakoczyjevi slavnosti.

Zalostne slike madjarskega žolstva. Budimpeštanski vseučiliški profesor dr. Heinrich je izjavil, da pride madjarska mladina iz madjarskih gimnazij tako malo naobražena, da je za visoke šole sploh nesposobna. 99 odstotkov madjarskih profesorjev je za svoj posel popolnoma nesposobnih. Ti profesorji so silni nevedneži, a pri profesorskih izpitih jih pač morajo izpuščati na gimnazije, ker nimata sicer kdo poučevati. Madjarski profesor Alvinczy, ki je izdal zdaj spomenico za reformo ma-

djarskih gimnazij, pravi, da ni na svetu države, kjer bi se izpuščala po osmilettem učenju mladina tako slabo naobražena v svet. Alvinczy predlagata reformo, kar pa nima smisla. Madjari se jeze nad vsako kritiko nad njimi samimi, mesto da bi spoznali svoje pogreške in jih popravili.

Iz otroške duše. Psiholog Marx Lobsien sme reči, da je preiskal otroško dušo. Nad 500 otrokom (dečkom in deklecam) starim 9 do 14 let, v neki velikomeščini Šoli je stavil posamezna ista vprašanja, a otroški odgovori nam odpirajo pogled v otroško dušo. Izpršani otroci so bili iz nižjih slojev, delavec, malih obrtnikov in trgovcev ter nižjih uradnikov, zato pa so tudi v odgovorih izraža slično duševno obzorje. Na vprašanje: "Katera učna ura ti je najljubša?" je odgovorila ogromna večina dečkov in deklec s tehniškimi predmeti. Le dva dečka in 10 deklec se je odločilo za verno nauk. Lobsien se temu jako čudi, češ, da se vendar za ta predmet potra toliko sile in časa, ter vprašuje: "Odkd vendar tako kratko plačilo za tako delo?" Odgovorja si sam: "Mislim, da imamo stevilni dokaz za to, da je v poučevanju verno nauka nekaj gnilega, v teh Številkah moramo iskatitežko odsodbo. Svet, kib mora biti otrok najblžji in ljub, svet čudežev, misterija, za kar je sicer otroška fantazija tako dovezeta, mu je tuj, v njem se ne čuti domačega". — Navprašanje kaj so otroci čitali, so dečki navadno naštevali mnogo več knjig, kakor so jih v resnici čitali, dekllice se pa niti niso upale vsega povedati. Značilno pa je, da šolskih beril ni noben otrok omenil med svojo literaturo. Ravnato tako značilno za domačo vzgojo v teh slojih je tudi, "da se je med storinami raznih prečitanih knjig omenilo le 8 takih mladinskih spisov, ki jih je šolska komisija izbrala kot priporočilne za mladino". — Neopravčeni so tudi nazori, da si otrok navadno želi počitka svojih staršev. Le širje dečki so se izrekli za stan svojih očetov. Največ zabave pa si je nabral Lobsien pri zadnjih vprašanjih. Kaj je otrokom prijetno ali neprijetno, smešno ali čudo. Za čudno so navajali otroci, da more železница z elektriko ali parom leteti, da štoklja donaša stroke, da kokoš nese jajca in da je miš pokrita z dlako; smešno se jim je zdelo, ako se mali otroci uče tekati; ako ukraše pes klobaso in ga pri tem nihče ne zasači, da ženske nimajo brk in da nekateri dni trajeta pouk v šoli do 5 popoldne, da hodi pes po štirih in mi le po dveh, da se zemlja vrti itd.; neprijetno: konjsko meso, snaženje čevljev, česanje las in kuhanja jajca.

Iz velikomesnih kloak. Na Dunaju so zaprli 10 dečkov, starih 11, 12, 13, 14 in 15 let, ki so tvorili organizovano tatinsko družbo. Načelnik je bil neki 20letni Sikora. Pri zasiščevanju so se razkrile strašne reči. Vsak teh tatinskih otrok, tudi 11letni, je imel svojo ljubico, 11 do 15letne deklice. Eno teh deček, 12letno Sofijo B. so na policiji zasišali, in ta je izpovedala, da se je s svojimi tovarisci shajala pri dveh malovrednih ženskah, da so morale vabiti gospode na ulicah ter jih dovajati v stanovanje. Vsaka je dobila tak obisk 1 krono, dočim so zapestje dovolile dvojno.

Napoleonovo srce. Ko je slavni Napoleon Bonaparte umrl na otoku Sv. Helene, so vzeli srce iz trupla, da ga shranijo v muzeju. Angleški zdravnik, ki so mu zaupali Napoleonovo srce, ga je dal v veliko srebrno skledo, napolnjen vodo. Pričkal je dve sveci ter šel spat. Ker pa se je zavedal, kako važno reč so mu zaupali, ni mogel dolgo zaspasti. V polsnu je slišal mahoma v sosednji sobi šum, potem pluskanje po vodi in končno ropot, kakor bi kaka žival skočila na tla. Zdravnik je skočil pokonci in hitel gledat. Posoda je bila prazna, junakovo srce pa je vlekle velika podgana proti svoji luknji. Par minut pozneje bi bile podgane srce pojedle.

Francoz o Ameriki. Neki Francoz, ki je potoval po Ameriki, je priobčil sledeče beležke: Amerika je domovina flirta. Dekle s 16leti si vzame prvega ljubimca ter si pregača z njim dolg čas, dokler ne pride doba omožitve. Po om ožitvi nadlujejo flirt, toda ne s svojim možem. — Ameriška gospoda nikoli ne ve, ali bo večerjala doma, ker v Ameriki smojo služabnice oditi brez odpovedi. — Amerikanec ne zna jesti Pred njega postavijo več skled jedil, a on je obenem po vsake jedi. V Čikagu sem videl Američana, ki je jedel salato s čokolado. — Kadar Amerikanec zdeha, si ne pokrije ust z roko. Na vlakih so napisni. Ni dovoljeno devati nog na klop. Vkljub temu se ti lahko pripeti, da začutiš noge sopotnika na svojih kolennih ali celo na ramih.

Kolajna. Neki majhen vladarski dvor je povabil dvornega pevca berolinške opere Fr. Krolopa, da solodel pri dvornem koncertu. Ker je umetnik odklonil plačo, je vladar sklenil, mu podeliti veliko zlato kolajno za znanstvo in umetnost. Koncert je izbran uspel. Po zadnjem nastopu se je približal pevcu knez, za njim pa je nosil dvorni maršal lično škatljico z medaljo, ki mu jo je knez slovensko izročil. Šele v srednjem hotelu je Krolop izylekel škatljico iz žepa, da se mu radujejo oči kolajne. Ali kako je ostromel, ko je zaledal na kolajni napis: "Za obrtno marljivost". Drugo jutro je šel k dvornemu maršalu ter ga opozoril na pomoto. Maršal pa mu je odgovoril: "Ni bila pomota, moj ljubi gospod, le zmanjšalo nam je zlatih kolajn za znanost in umetnost, pa smo si mislili, da se boste že zadovoljili z obrtno kola no, dokler ne naročimo pravih."

Bolgarsko gledališče. Bolgarski naučni minister dr. Šišmanov je odredil, da se vsi starci kostumi "Narodnega teatra" podarijo raznim občinam in društvom, ki imajo dilektantska gledališča. V novo državno gledališče se ne vzame nič starega s seboj, ker so že naročeni novi kostumi, rezervirani v dekoracije.

Uradnik, ki že dve leti spi. Klinično-zdravniška revija iz Berolina poroča, da v Berolini neki magistratni uradnik spi že nad dve leti, od 20. junija 1904 leta sem. Tega dne je padel iz tramvaja na tla in je tri ure po padcu zaspal. Od tega časa se ni zbudil več. Ne reagira proti vzbudljivem šivanku, močni svetlobi, mrazu in gorkoti. Hranijo ga, jedi prebava počasi in avtomatično. Oči ne odpre in ne izgovori nicensar. Zdravnik menijo, da se bo kdaj vzbudil nenašomo.

Usoda enega milijona ljudi. Je po računih angleškega statistika dr. Farra sledi: Izmed milijona otrok, ki se rode enega leta, jih umrje prvo leto 150.000; leto pozneje jih sledi nadaljnih 53.000. Koncem tretjega leta se je število zmanjšalo že za 28.000. V nadaljnih desetih letih niso smrtni slučaji tako pogosti ter umrje do 13. leta le 4000 otrok. Od 13. do 45. leta jih umrje 500.000. Koncem 60. leta jih je od milijona še živih kakih 370.000. Osemdeseto leta jih dočaka 37.000. Na koncu 95. leta jih živi še 233, a od tega leta se njih število naglo krči, tako da z 108. letom izgine zadnji človek celega milijona s sveta.

Ne želi svojega bližnjega žene. Nedavno je prišel v Berolin znani dvorni igralec iz Wiesbadena. V hotelu, kjer se je nastanil, je načrnil vratarju, naj gospoda, ki bo vprašal po njegovem (igralcem) ženi, brez nadaljnje besede pripelje v njegovo sobo. Gospod je res kmalu prišel in vratar ga je spremenil do igralcove sobe. Ko je vrata odprl, se je strahu stresel, zagledavši moža namesto žene. Toda ni imel časa, se čnditi ali opravičevati, kajti že je imel dve zaščitnici, da se mu je zaskrilo pred očmi. Spustil se je v beg, igralec ga je zasledoval ter ga temeljito pretepel, ne meneč se za grožnjo z revolverjem. Ko ga je pritepel in prisluhal do vrat, pribolil mu je močno broc, da je zletel čez stopnice na ulico. Potem je šel igralec k hoteliju ter se opravičil, da je bil primoran na ta način motiti hišni mir.

Hude oči na dedovi slik. Državni uradnik Lokrijev v Petrogradu je prišel popolnči z ženo domov. V jedilnici sta zaslišala ropot, kakor da bi bil kdo stol prevrnil. Preiskala sta sobo z lučjo, a nista našla ničesar sumljivega. Ob steni je visela velika slika ženinega starega očeta. Ko se je žena slučajno ozrla na sliko, je zakrčala ter se onesvestila. Pozneje je vsa trepetajoča pričovala, da se ji je zdelo, da jo slika gleda z živimi očmi. Mož jo je potolažil, nakar sta šla spat. Drugo jutro pa sta opazila, da so vse dragocenosti izginile iz jedilnice. Dedova slika je imela izrezane oči. To je storil tat, ki se je potem za sliko skril ter od tam opazoval vsako gibanje domaćinov.

Harem v samostanu. Pred več leti so sprejeli v ruskiem samostanu Verhotuga pobožnega meniga očeta Teodora, ki je kmalu zaslovel med kmeti za svetnika, ker je znal izganjati hudiča. V ta namen mu je samostanski prednik prepustil cel trakt obširnega samostana. Največje zaupanje do njegove čudezne moči so imelo mlade žene in dekleta. Da jih je popolnoma ozdravil, so morale seveda po več dni in tudi tednov ostati pri njem. Ker pa neke mlade deklete sploh ni bilo več domov, šli so jo orožniki iskat v samostan. Našli so šest mladih deklet v kute oblečenih pri patru Teodorju. Uredil si je pravih harem in dekletom se je tako dopadlo pri "svetniku", da niso hotele iti več domov. Toda orožniki so "svetega" patra uklenili in odvedli, ker je dve ženski, ki se mu nista hoteli

vdati, odvedeli v gozd ter ju preboldel, češ, da ni mogel drugače pregnati hudiča.

Cementiranje trupel. Zdi se, da dobre krematorijski povsem resno konkurenco. Zdi se, da nadvrla pogrebne reforme sežiganjem še druga pogrebna reforma. Dr. Schatt priporoča namreč v listu "Cement and Beton", da se stavi trupio v cementno krsto in da se ta zalije z goščem cementa. Po nekoliko dneh bo ta krsta formalni steber od cementa. Truplo infiltriranjem apna in kremene kislino formalno okameni in ako se bo kateri potomec zelo interesiral za svojega prednika, bo lahko steber kar razbit in našel svojega okamelega deda povsem ohranjenega.

Preiskovalci vulkana ponevrečili. Ognjenik Colimo v Mehiki se je napotilo preiskat 14 geologov. Dosegli so že skoro žrelo, ko je ognjenik izbruhnil cel oblak ognja. Smrti so sicer ušli z begom, a večinoma so težko opečeni.

Telefonska in uružljiva poročila.

Dunaj 6. novembra. Današnja seje poslanske zbornice je bila že ob 1/3 končana in to z ozirom na pogreb nadvojvode Ottona Vlada in nene stranke so upale, da bo že danes glasovanje o nujnosti Gessmannovega predloga, a dasi je posl Fink prav tro predlagal konec debate, se glasovanje vendar ni moglo izvršiti. Za generalna govornika sta bila izvoljena: contra dr. Tavčar pro Schöpfer. Današnjo debato je otvoril dr. Korošec, ki je govoreč o južnoštajerskih razmerah prišel v oster konflikt z raznimi nemškimi poslanci. Socdemokrat Pernerstorfer je govoril banalno in ni napravil nič utisa. Govorili so še Mladočeh Formanek, krščanski socialist Wohlmaier, češki radikal dr. Plaček in Mladočeh dr. Ryba, ki je branil pravške "Narodne Liste" ter zavral Sternbergovo očitanje, da dobi vajo "Nar Listy" od vlade denar. Med njegovim govorom je nastal oster konflikt med Mladočehi in med češkimi radikalci. Prihodnja je bo jutri.

Dunaj 6. novembra. Koncem današnje seje so posl. Liebl in tovarisi z ozirom na razkritja v procesu Riehl vložili interpelacijo, v kateri zahtevajo temeljito reformo nrvnostne policije. Dunaj 6. novembra. Vladne stranke so organizirale nekako policijo, ki bo pazila, da bo vedno primerno mnogo poslancev teh strank navzočih med razpravo o volilni reformi.

Dunaj 6. novembra. Danes se je uradno razglasilo, da ne odstopi šef vojaške kabinetne pisarne Bolfras.

Budimpešta 6. novembra. Tu se razprtijo govorice, da so med kraljem Petrom in ministrskim predsednikom Pasićem nastale diference, vsled katerih hoča Pasić odstopiti. Nogovim naslednik postane ali Vučić ali Milanović.

Budimpešta 6. novembra. Visokošolci in člani Kossuthove zveze so nameravali snoči prirediti srbskemu gen. konzulu bakljado in serenado kot protest, da je vladna prepovedala v Oršovo došlim Srbam udeležitev pri Raku čezjevi slavnosti. Vlada je tudi bakljado in serenado prepovedala. Visokošolci so nato pred srbskim gen. konzulatom napravili Srbom prijazno demonstracijo.

Gospodarstvo. Ponudbeni razpis. Ces. kr. trgovinsko ministrstvo naznana trgovski in obrtni zbornici v Ljubljani, da se bo ponudbena razprava zaradi dobave 250.000 hrastovih ali bukovih pravov (švelerjev) za leto 1907. vršila dne 14. novembra t. l. ob 12. uri opoldne na trgovski borzi v Bruslju.

Žitne cene v Budimpešti. Dne 6. novembra 1906. Termika. Ščenica za april . . . za 50 kg K 7:39 Rž . . . april . . . 60 . . . 6:54 Koruza maj 1907 . . . 60 . . . 5:13 Jvez . . . april . . .

Čas opaz- anja	Stanje baro- metra v mm	Temper- atura v °C	Vetreni tura	Nebo
5. 9. sv.	738.6	13.3	p.m. zahod del.	Jasno
6. 9. sv.	738.4	13.2	p.m. zahod sk. oblačno	7. pop.

Srednja vremenska temperatura 11.9. srednje 6.1° — Padav. v vrem. 19

Lepo stanovanje

s tremi sobami, kuhinjo in kopalnicijo takoj odda pri A. Sušniku na Zaloški cesti. 3981-1

Parna mlekarna v Medvodah

ima naprodaj
masni sir, takozvani „Halb-emmenthaler“ po K 150 kg; delavski sir popolnoma zreli po K 0.70 kg po povzetju. Zavojnina se ne vračena. Pošilja se tudi v zavojih po 5 kg. 3881-4

Vino!

Naravno pristna istrska in liška vina priporoča po sledenih cenih: istrsko črno po 16, 18 in 20 kr. liter. istrsko belo po 18, 20 in 22 kr. liter. viško (z otoka Vis-Lissa) po 18, 20 22 kr. liter. in sicer od 56 litrov višje proti povzetju s postajo Pulj. 3889-3

Egidij Vio

veletržec z vinom. Pulj (Istra).

Ženitna ponudba.

Mladenič, star 25 let, lastnik lepe domačije in gostilne v prijaznem kraju na Gorenjskem ob železnici ter ob večji tvorici se želi v svoju takojšnje ženitve seznaniti z gospicavo v starosti 19-24 let, ki bi imela veselje do gostilne ter do gospodinjstva. Želi se tudi, da bi imela vsaj 6000 krov premoženja.

Le resne ponudbe naj se pošljajo s sliko pod Šifro „Mladost“ na upravnštvo „Slov. Naroda“. 3987-1

Izšla je knjiga

KORISTKA.

Povest iz gledaliških krogov ljubljanskih v polupretekle času.

(Ponatis iz „Slov. Naroda.“)

Ta povest je tako zanimiva ter izborno opisuje dogodke neke koristke iz časa Mondheimovega gledališkega ravnateljstva.

Cena broširana 80 v., po pošti 1 K.

Dobi se v knjigarni

L. SCHWENTNER v Ljubljani

Prešernove ulice.

Pred nakupom oglejte si velikansko

sukneno zalogo R. Miklauca

v Ljubljani, Špitalske 43 ulice štev. 5.

Ostanek pod ceno!

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

72

73

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84

85

86

87

88

89

90

91

92

93

94

95

96

97

98

99

100

101

102

103

104

105

106

107

108

109

110

111

112

113

114

115

116

117

118

119

120

121

122

123

124

125

126

127

128

129

130

131

132

133

134

135

136

137

138

139

140

141

142

143

144

145

146

147

148

149

150

151

152

153

154

155

156

157

158

159

160

161

162

163

164

165

166

167

168

169

170

171

172

173

174

175

176

177

178

179

180

181

182

183

184

185

186

187

188

189

190

191

192

193

194

